

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,

a lap szellemi részét illető közlemények az

ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ

czimzendő.

A hirdetési díjazabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök Dr. Berde Aron; Girsik János, Szabó Sámuel, Szentgyörgyi József, Vörös Sándor
felelős szerkesztő: Gamauf Vilmos.

Tartalom: Gyűjtetek trágyaanyagokat. I. — A mezei komócsinról. Dr. Rodiczky Jenő. — Az Otcoska-féle egér-fogóról. — Első kolozsvári tenyészallatkiállítás — Méh és z-egyleti mozgalmak: jezyzőkönyv június 23-án. — Egyveleg: Amerikai törvény. Stajer bikatartás. Hazai gyümölcsaink névjegyzéke. Erdélyi komló. — Üzleti heti szemle. — Piaczi árak. — Hirdetések. —

Gyűjtetek trágyaanyagokat.

Ezen czim alatt Geschwind Rezső nevezetű erdőmester a „Praktischer Landwirth“ czimű lapban közöl egy cikket, melyben minthogy magyar gazdákról is tesz említést, érdemesnek tartottam e lapok t. olvasóival is közölni. A cikk így hangzik:

„Azt állítják, hogy az ember azon tárgyakat ismeri legjobban, a melyekkel leginkább foglalkozik; ezen állítás igaz voltát tagadom! Épen a kisbirtokos a kinek tudni kellene, hogy terményeit csak is a trágya növeli, pazarolja el leginkább és pedig a legnagyobb könnyelműséggel ezen reá nézve értékes anyagokat, noha ezek képezik létének alapját. Trágya nélkül a gazda nem gazda; ha nem rendelkezik aynyi trágyával, hogy a maga idejében szántóföldjeit megfelelően megtrágyázzni képes legyen, akkor szegény szájalomraméltó ember — és még is, bár alig hihető, a legnagyobb trágyapazarló épen a kisbirtokos. Minél távolabb a városoktól, annál inkább látható ezen észnélküli eljárás. Magyar, lengyel stb. országokban a legszegényebb zsellér is csaknem beful abba a piszokba, mely évről-évre kunyhója körül halmozódik, földjei azonban csak igen ritkán érzik a trágyának udvös hatását. Ismerek paraszt gazdaságokat, melyekben, ha a házba bejutni akarunk, csaknem bokáig érő trágyalé-pocsolyán kell átgázoltunk; szalma, hamu és más trágyaanyagok szerte szét hevernek és épen azon gazdák földjei, a kiknek udvarán ily gazdátlanág uralkodik, adják a legkisebb terméseket. Ismerek Magyarországnban nagy helységeket is melyekben esős idoban keresztül utazni csak nem élet-

veszélylyel jár; majd beful az ember a sárba, mely csaknem a legjobb trágyából áll és e sárfészkek lakói még is oly szegények, mint a templom egere.

Ha hatalmamban állana, az első általam hozandó törvény egy a trágyagyűjtést meghagyó ukaz volna s minden tanintézetben, novezetesen a falusi iskolákban a trágyaisme játszaná a főszerepet. Minden nyilvános helyeken, de különösen kisebb községekben táblás oszlopokat állittatnék, melyek a szokásos jel: pipa, keréksaru vagy pisztoly helyett ezen parancs volna olvasható: „Gyűjtetek trágyaanyagokat“.

A ki némely embereinek határtalan tisztátalanságát ismeri, azt az ily szurtos bőrű embereknok az emberi ürülek iránti undorodása csodálatra ragadja. Piszoktól undorodni s azt testén, konyhájában és udvarán tűrni, még is különös — és ez még is ugy van. Ürülékekkel banni, ez undorító és lealázó; de a tényért, a melyről minden nap eszünk, fél évig mosatlanul hagyni, az szabad. Az árnyékszék kiüresítését csak a legalantabb osztályu egyének végzik s Magyarországnban csak a cigány, sőt itt annyira mennek, hogy az elhullott állatok hulláját, ide értve még a legkisebb házi állatokét is, érinteni undorodnak s ezeknek eltakarítását a cigányra bizzák. (Ha ezen cikk írója tudná, hogy mi, erdélyiek, dijt tüztünk ki oly pályamunka megírására, mely az árnyékszék-trágyának legczélszerűbb kezelését és alkalmazását tárgyalja: bizonyosan igazságtalan vádját visszavonná s tőlünk bocsánatot kérne. De azért még sem mondjuk meg neki, hogy e jelesen kidolgozott és díjazott mű elolvasása után, hányan vagyunk, a kik árnyékszékünk berendezését változtattuk s az árnyékszéktrágya mikénti kezelésével és alkalmazásával foglalatatoskodunk.)

A különböző vidékek falvain átutazva az utcákon a legkülönbözőbb trágyákat láthatni. A patakok nedves partjain, melyekbe az istállókból kifolyó trágyalé háborítatlanul vándorol, összehalmozva találunk szilvماغot, hagymahajat és elrohadt hagymát, ezek mellett tollszárazakat, bőr és vászon foszlá-

nyokat, tyuktollat, melyhez nyárban még zöltség s kigyomlált gyomok csatlakoznak. Árnyékszékét e falukban nem ismernek s az emberek csak a ház megé járnak.

Magyarországnak egyes vidékein azon észnélküli eljárás szokásos, hogy az ágy szalmáját, a melyen valaki elhalálozott, nem égetik el, hanem félreeső helyeken szétszórják. Ilyen eredetű szalmacsomókat Magyarország kisebb városainak félreeső utcáin is láttam. Nem volna e czélszerűbb, ha a rendőrség ezen az egészségnak ártalmas és előítéletből eredt eljárásnak gátot vetne az által; hogy az ilyen szalmát trágyalétartókba vagy az árnyékszékekben eltemetni elrendelné. Nem lehetne-e nem ragályos betegségben elhalt emberek ágyaiból a szalmát trágyaanyagának felhasználni, mi a lakosokra nézve sokkal előnyösebb volna.

Áldott országunkban sok községet tudnék megnevezni, melyekben a trágyaanyagokkal hasonló pazarlás üzetik, holott ha ezeket trágyánkkal összeelegyitenénk, szántóföldjeink, rétjeink és kertjeink javára szolgálhatnának. Nem akarok azonban többet mondani, csak azt, hogy magam egy körülbelül nyolcz hectár kiterjedésű gyümölcsös- és virágos kertemet egyedül a ház és konyhából kikerült hulladékok szorgos gyűjtése által jó erőben fentartom. Ezy kutyámnak és 12 tyukomnak (tohenet, lovat és disznót nem tartok) az ürülekei elegyítve árnyékszék-trágya, fűreszpor, gyom, hamu és kevés szalmával s falevéllal egyedüli anyagok, melyeket a trágyatelepre hordatom és rothasztom. Ezen kevert kétharmadrész emberi ürülekekből álló trágya annyi kerti veteménynek nyújt tápanyagot, a mennyi egész éven át 5 főből álló családom ellátására szükséges.

Hason eljárással képes volna minden gazda kertjét jövedelmi forrásá és paradicsommá átváltoztatni; de természetesen nem szabad kényeskednünk s az árnyékszék-trágya iránti ellenszenvünket le kellett előbb győznünk. Én már évek óta csakis ezen trágyát alkalmazom; de soha sem észleltem, hogy kerti veteményeim kellemetlen szagot vagy rossz ízt kaptak volna; ez sajnos csak előítélet, melyet legyőzni bajos. Ezt csak egyik a másik után állítja, de minden alap és meggyőződés nélkül, sőt a gazdasági lapokban is olvastam az árnyékszék-trágya ezen rossz tulajdonairól.

Ha az árnyékszék-trágya friss állapotban és nem higitva alkalmaztatik, (de ezt tenni sohasem szabad, mert akkor az az igen edző, erős és kétszer erősebben hat, mint a közönséges trágya) vagy ha higitva a káposztafajok levelei közé kerül s ezen növényeket nemsokára a trágyázás után használni akarjuk, akkor természetesen a kellemetlen szag nem fog elmaradni, de ekkor is, ha a növényeket előbb jól megmossuk, a kellemetlen szag, mely csak a levelek felületére tapad, ismét elenyészik. Nagy városok közelében lakó kertészek kertjeiket többnyire csak árnyékszék-trágyával trágyazzák, azért veteményük még is szagtalan, igen finomnak és jó ízűnek van elismerve, a ki tehát azt állítja, hogy az árnyékszék-trágya megbűdösíti a veteményt, az csak a világba beszél s a növények táplálkozásáról s az anyagcseréről fogalommal nem bír.

Sajnálkozásomat kell kifejeznem a felett, hogy az árnyékszék-trágya, (mely és jogosan a leghathatósabb trágyának

tartatik, mert mindazon tápanyagokat és pedig nagy mennyiségben tartalmazza, a melyekre a növényeknek szükségük van, folyton húgygyal lévea elegyítve, légeny és vilsavas sókat tartalmaz,) csak oly elvéte használtatik. Bizonyosan nem minden gazda tudja, hogy az árnyékszék-trágya minden más trágyánál tartósabb hatású s hogy alig létezik növény, feltéve, hogy trágyázást tűr, melynek, ha azt sem friss állapotban, sem nagy mennyiségben, hanem legczélszerűbben más trágyaanyagokkal keverve alkalmazzuk, ártalmára volna.

Ezen trágyázási mód mellett képesek vagyunk, a legtöbb növényt nemcsak többször egymásután következtetni, de egyszeri trágyázás egy néhány évre is elégséges. E trágyának ezen kitűnő tulajdona minden talajnemben egyaránt nyilvánul; de különösen a homok talajban. Kötött talajoknál, minthogy az árnyékszék-trágya azokat nem lazítja, homok, szalma és fűreszpor hozzá keverése által e bajon segíthetünk. Valóban csodálkozunk kell azon, hogy a vinczellérek és gyümölcstermelők, a kik soha elegendő trágyára szert tenni nem tudnak és mindég trágyahiányról panaszkodnak, az árnyékszék-trágyát a legkönnyelműbb módon elprédálják. Ha kifalazott vagy deszkával kibélelt trágyatelepekkel bírnának s szőlők és gyümölcszeiknek felszínét lehamoznák s evvel a földdel az árnyékszék-trágyát minden harmad nap vagy legalább hetenkint egyszer behintnék s minden kigyomlált gyomot s faleveleket hozzá kevernék, akkor elégséges és kitűnő trágyaanyag felett rendelkeznenék, mert a szőlő és a gyümölcsfa ilyen trágyázás után igen bőven terem.

Az árnyékszék- és trágyatelepeknek rossz berendezése oka annak, hogy a szóban forgó trágyának termelése oly körülményes és undort okozó és hogy e kitűnő trágyának alkalmazása szokott sűrűségi állapotában minden esetre alkalmazatlan s kellemetlen szaga egyik oka, hogy annak kezelésétől visszariadunk, sőt hogy azon személyek is, a kik az árnyékszék-ek tisztításával foglalkoznak, némileg megvetésünk tárgyát képezik. Innen van, hogy a mezőgazdaság nagy kárára örülünk, hogy az árnyékszék-trágyától, mely némely házi urnak valódi nyűg, a legkényelmesebb és legkönnyebb módon szabadulunk s ezen kitűnő trágyaanyagot, a mint ezt már fennebb érintém, el veszni, vagy víz által elvitetni engedjük s azt ez által megfertőzzük.

Az árnyékszék-trágya termelésének és használatának módja, a nélkül, hogy a lát- és szaglószerveinket sérténé, igen egyszerű. Fő feladat, hogy jelenlegi nem czélszerű árnyékszékünk berendezését változtassuk s különösen az új építkezéseknél az árnyékszék-ek kényelmes kiüresítésére legyünk tekintettel. Ezen uton a trágyának ammonia szaga, a mely különösen a fogadókban erős torma módjára orrunkat bosszantja, tökéletesen elenyészik. Ezen czélból az árnyékszék-ek üllő deszkája felemelhető vagy felállítható legyen, hogy a szobasepredéket, hamut, kormot, földet s más hasonló anyagokat kényelmesen betölthessük, mi által az illó ammonia már részben; — porrá tört, égetett gipsz hozzáadása által pedig egészen lekötethető, mint-hogy az ammonia kénsavas ammoniává, mely már többé nem illó, átváltozik.

Ha az emésztögödör nyitva nem tartható, akkor czélszerű nagyobb ajtókat alkalmazni, mi által az abba való bemenetel és annak kiürítése könnyebben eszközölhető.

Hetenként egyszer vagy kétszer porhanyó földet hintvén az emésztőbe, a mi alulról kényelmesebben, de felülről könnyebben tehető, a pépalaku anyag a behintett földdel tömör tömeget fog képezni, mely egynehány hó lefolyása alatt csaknem egészen szagtalan lesz.

Ebben ez állapotban a fentebbi tömeg, bár mely napszámom által minden undor nélkül kezelhető és elszállítható. Kertekben halomba összehordva, többször megforgatva és ismét földdel behintve ezen trágya egynehány hónapok alatt szagtalan földdé válik, mely ekkor már bárki által kézbe is fogható s mint legtápdúsabb föld akár melléktrágyául a mezőre, akár virágcserepek megtöltésére alkalmas.

Faluhelyeken, a hol az árnyékszékerek rendszeren igen egyszerűek, nem szükséges egyéb, minthogy a vetemények kiszedése után az ágyak felszínét lehámozzuk s azt az emésztőbe bevessük s havonként onnan ismét kiszedve a kertbe visszaszállítsuk. Ezen eljárással veteményes kertjeinket éveken át jó erőben és termőképességben fentartjuk, még pedig minden különös költség nélkül, mert a lehámozott földnek az emésztőbe való hordása s kiszedése, ott, a hol a gazda kertjét maga mivel, semmibe sem vehető.

Az árnyékszéktrágyának egy másik kezelés módja abból áll, hogy a kertben, ha lehetséges, kifalazott gödröket készítenk és az árnyékszéktrágyát semmivel sem elegyítve, azokba kiürítjük s trágyalével vagy vízzel felhigítjuk, annyira, míg egészen hig lesz és ha erjedésen átment, a mihez körülbelül nyolcz nap szükségeltetik, részint merő kanállal kilocsoljuk, részint locsolóval széthordjuk akkor, a midőn a növények legjobb növekedésnek indulnak.

Hogy e trágyával elegyített trágyalé és húgy kellemetlen szagát eltávolíthassuk s az illó ammoniát lekössük, az említett hig folyadékba vasgálicz oldatot töltünk.

Magától értetődik, hogy e hig trágyának hatása nagyobb lesz, ha közét vért, guánót, kormot, házi állatok s különösen juh, galamb és tyukok ürülékét keverjük; de nem szabad elfelejtenünk, hogy e hig trágya csak akkor valóban értékes, ha időről-időre a főtrágyázás szalmás istállótrágyával, melynek jótékony hatását semmi hig trágya pótolni nem képes történik; azért hatékonyabb a hig trágya a homoktalajban, míg a nehéz agyagtalajban hatása szilárd trágyanemekkel, mint mészgipsz, márga, korom, hamu, szén, fűrészpor, szalamia stb. fokozandó.

r.

A mezei komócsinról.

(Vége.)

Bebizonyított tény, melyre kivált számos francia tapasztalás érdekes világot vet, hogy helyesen összeállított fűkeverékek nagyobb termést nyújtanak, mint a tiszta vetések, mi a laza zombékokban növő komócsinnál különösen figyelembe veendő.

Piros lóherével keverékben a komócsin nem felel meg oly jól, mint pl. az olasz vadóc, ha a piros here-komócsin keveréket kaszálásra szánjuk, miután csak egyszer kaszálható s ritkán szolgáltat még némi sarjutermet is. Allandó takarmány térségekre stolonákat képező fűekkel vetendő a komócsin.

Nem leend érdektelen itt némely Franciaországban jónak bizonyult keveréket közölni, bár távol áll tőlem, hogy ezzel épen receptet adják gazdatársaimnak.

Öntözött rétekre, szénanyérésre alkalmas keverék:

Mezei komócsin	4	klgr.
Olasz vadóc (perje)	5	"
Angol vadóc	6	"
Két him-pázsit	3	"
Sovány perje	3	"
Fehér Tippan	3	"
Mezei csenkesz	5	"
Mezei perje	3	"
Fehér lóhere	2	"
Fattyu here	2	"
Molyhós kerep	2	"
Összesen	40	klgr.

E keverékben még azonfelül helyet foglalhatna az értékes szarvas kerep, a parlagi bükköny s a gyeplü babó.

Nedves természetű, de nem öntözött rétekre:

Mezei komócsin	4	klgr.
Mezei perje	4	"
Molyhós czirók	4	"
Olasz vadóc	8	"
Mezei csenkesz	6	"
Régi ecset-pázsit	2	"
Magas csenkesz	2	"
Két him-pázsit	2	"
Közönséges Tippan	2	"
Gyökerező lóhere	2	"
Korcs-here	2	"
Molyhós kerep	2	"
Összesen	40	klgr.

E keverékbe tölvehetők az édpázsitfélék (Glyceria aquatica, Gl. flintans és Gl. spectabilis) ha magvaik a kereskedelemben egyáltalában kaphatók.

Könnyebb minőségű, tehát mészben, homokban hiányt nem szenvedő agyagtalajon.

Mezei komócsin	4	klgr.
Angol vadóc	8	"
Francia perje	8	"
Mezei csenkesz	4	"
Taréjos czinczor	3	"
Molyhós czirók	5	"
Csomós ebir	2	"
Két him-pázsit	2	"
Gyökerező lóhere	2	"
Piros lóhere	2	"
Molyhós kerep	2	"
Összesen	41	klgr.

Ellenségek, betegségek.

A komócsint elvétele az anyarozs s uéha a rozsdá támadja meg.

Ujabb időben Dr Kühn egy parasitikus gombára (a Spacria typhina, Pers) figyelmeztetett, melynek tömeges föllé-

pése nagy kárt okozhat a komócsinban. Hogy e gomba miként jut a komócsinba, azt még nem tudják a szaktudósok.

De Bary vizsgálódásai szerint valószínű, hogy myceliuma a gaz aljában perennál. Az alsó levelek normalisnak tetszenek e gomba föllépésénél, de a levélgyekek felső része előbb szürke, később sárgává váló (peritheciák) vastag takaróval vonatik be.

Legjobb ellenszere a gomba tova terjedésének, a komócsint kaszálni, mihelyt a szürkésfehér réteg képződik s aztán a területet juhlegelőül használni, mi a gomba elszaporodását leg-hathatósabban gátolja.

Kaszálás.

A kaszálást leghelyesebben akkor eszközöljük, ha a komócsin fejt hányja. Ilyenkor szép zöld színű, a házi állatoknak kedves szénát szolgáltat. Virágzásban kaszálva azonban sokszor már csak kemény, durva szénát nyerünk belőle, miután a komócsin, kivált szárazabb időjárás mellett nagyon hajlandó a megkeményedésre, elfásodásra.

Rendesen zöld, ritkábban barna szénát készítünk belőle.

Magot nagy mennyiségben érlel s a magnyerés könnyű, miután a növény nem igen hullatja magvait. A magvas komócsint majdnem teljes érésében kaszáljuk, megérés miatt ötoszokba összeállongatjuk, vagy állványokra rakva szárítgatjuk. A cséplést meleg időjárás vagy fagykor eszközöljük s a polyvától szelelő rostákon tiszítjuk.

Terményeredmények.

A mezei komócsin talaj és időjárás szerint felette változó terméseket nyújt. Francia tapasztalatok alapján a szénatermés hektáronként 6000—7000 kgr. (k. holdanként 28,5—34 mm.) Ily magas termést nyernek Bonnyban (a Loiret departement) és Grignonban.

M.-Óvárott egy 1870-ben vetett komócsin 1873. június 20-án kaszálva pro. ht. 5450 kgr. szénát szolgáltatott. (pro. k. hold 30,3 mm-ását.)

Dr. Werner az átlagos zöld anyagtermést 24,000 kgr-nak a belőle nyerhető szénát 10,600 kgr-nak mondja. A széna tehát a fünek 44-2%-ka, mi egyezik a francia tapasztalatokkal, melyek szerint 100 rész füből 44—45 rész széna készül. Belga adatok szerint ellenben csak 38%.

Sokkal nagyobb komócsintermésekről emlékeznek az angolok. Sinclair virágzásban kaszálva a komócsint pro. ha. 45,606 kgr. füvet s ebből 26,575 kgr. szénát nyert; szintegy Woburnban is (Beelford herszeg jószágán) 26,000 kgr. szénát nyertek a hektárról.

A maghozam hektáronként 250—500 kgr. (holdanként 144—288 kgr.) közt változik, mi mellett 2000—5000 kgr. szalmát nyerhetünk.

1875-ben egy 1871-ben bevetett kísérleti részletről kiszámítva M.-Óvárt pro. ha 244 kgr. magot, 664 kgr. polyvát s 4672 kgr. szalmát nyertünk.

Száz rész virágzaskor kaszált komócsinban Ritthausen és Schewen vegyelemzése szerint foglaltatik.

	Fű	Széna
Viz	68,2	12,5%
Hamu	2,0	5,4 „
Légyes tápanyagok	2,0	5,5 „
Légyenélküli anyagok	13,6	37,4
Zsir	0,4	1,0
Forost	13,5	38,1

Mindezeket figyelembe véve: a komócsint oly pázsitfünek jelezhetjük, mely gazdáink nagyobb mérvű érdeklődését érdemelné.

Dr. Rodiczky Jenő.

Az Otcoska-féle egérfogóról

a sopronmegyei gazdasági egyesület jelentést tett a földművelési ministeriumhoz, melyből kiemelendőnek tartjuk, hogy az egérfogóval tett kísérletek igen kedvező eredménnyel jártak s hogy most már Sopronmegye területén 20—30,000 darab Otcoska-féle egérfogó van alkalmazásban. Ez egérfogó Sopronmegyében nagy kedveltségnek örvend s az egyszerű készülek alkatrészei: egy kivájt fadoboz, melyet igen czélszerűen akáczfából lehet készíteni; egy 3—3 mm. erős sodronyrugó, melynek az egyik vége szilárdul a fadobozhoz van erősítve; egy vékony drótdarab, mely köralakban meghajlítva, a rugó lekötése után a doboz belső felületéhez simul; végül egy erős czérnadarab, mellyel a sodronyrugó le lesz kötve. A fadoboz két félköralku bevágással van ellátva, melyeknek elseje vastagabb a doboz felső részében van alkalmazva és vékony köralku drót befogására szolgál; az utóbbi bevágás a doboz alsó részén, csak oly vastagságu, hogy a czérnát befogadhassa. Igen fontos, hogy a távolság ezen két bevágás között több ne legyen, 17—18 cm.

Használatkor a sodronyrugó a czérna segítségével lekötetik oly módon, hogy a drót a doboz belsejéhez simuljon s a czérna a bevágásban a doboz bensejét áthidalja. Az egérfogó így felállítva, kissé rézsutos helyzetben vastagabb végével a lakott egérlyuk szájába helyeztetik, azonban csak oly mélyre, hogy a rugó megakadályozva ne legyen. Az egér élelmet keresvén, lyukát elhagyni készül, a mit azonban az egérfogó kikerülésével meg nem tehet; mivel az egérfogó másik vége szintén nyitott, a beható világosság által félrevezetve, a fogóban előre hatolni iparkodik, a miben azonban a keresztben huzott czérnaszál akadályozza, melyet ketteharapván már is meg van fogva, mert a lekötött sodronyrugó fölcsapódik s a drót az eget megfojtja.

Mint e leírásból látható, ezen egérfogónál csalétekre nincs szükség, az egyedüli megújítandó alkatrészt a czérnaszál képezi. Egy darab ily egérfogó előállítás költsége 6—7 krba kerül s minden falusi bognár vagy kovács által elkészíthető.

Sopronmegye területén 6 hónap óta mintegy 20—30,000 ily egérfogó van alkalmazásban s majdnem mindennap távolabbi vidékekről is jönnek tudakozódások a sopronmegyei gazdasági egyesüethez, úgy hogy mintakul is több mint 300 darabot küldött szét az egyesület. Az eredmény valóban meglepő: egy rábaközi 300 holdas birtokos nyilatkozata szerint,

ki 200 ily fogóval dolgoztatott, két embere 3 hónap alatt több mint 7006 darab egér farkával számolt be, a birtokon egér jelenleg már nincs.

Otocska Béla ur a múlt évi ős és nyár folyamán egy emberét 130 mezei egérfogóval szerelte fel, ki 21 hét alatt 16,000 darab egérrel számolt be. Minden beszoigáltatott 5 egérfarkért egy krajezár díjat kapott, a mi által szorgalma egyszersmind ellenőrizhető is volt.

Az ezen mezei egérfogókkal eszközölt irtás határozottan olosőbb, mint a kiöntés, a mely mindenütt nem is vihető keresztül; sőt bizonyos tekintetben a mérgezésnek is elébe helyezendő. Tagadhatatlan, hogy az erőlyesen keresztülvitt mérgezés által igen nagy elszaporodás mellett gyorsabban lehet célhoz jutni, de a mérgek tömeges általános használata igen nagy hátrányokkal is van összekötve.

Hátránya a mérgezésnek, hogy az ellenőrzés igen nehéz s azt a legnagyobb pontossággal kell keresztülvinni, mellette csak megbízható egyének alkalmazhatók, nehogy emberben kár essék. A mérgezés csak száraz időben vihető keresztül sikerrel, mert a legkisebb eső, sőt a köd is a phosphorlabdacok hatását igen csökkentik.

A mérgezőanyagok által nemcsak az egerek pusztulnak el, hanem azoknak természetes ellenségei is: véresek, baglyok s a ragadozók más fajai.

Mérgezésnél az apróbb háziállatok is nagy veszélynek vannak kitéve: baromfi, macskák kutyák, sertések, nyulak stb. Egy ily községben a múlt évvel a kötelező mérgezés után csak 3 kutya maradt életben. Ezen hátrányok nagyban hozzájárulnak ama körülményhez, hogy a köznépi rendkívüli idegenkedéssel viseltetik a mérgezés iránt. Így az is megtörtént: hogy egyike a községeknek a neki kiszolgáltató mérget hivatalosan elásatta!

(Magyar föld.)

Első kolozsvári tenyésztő-állatkiállítás.

— A bíráló bizottság teljes névsora a következő: Elnök Paget János nagybirtokos, az erdélyi gazd. egyesület alapító tagja; alelnök Tormay Béla, kir. tanácsos, a budapesti m. kir. állatorvosi tanintézet igazgatója.

I. osztály: Ló. — Elnök Gróf Kornis Victor, nagybirtokos, a szolnok-dobokai gazd. egyesület elnöke; Bárányffy Albert, nagybirtokos, az erdélyi gazd. egyesület alapító tagja; Kozma Ferencz, miniszteri tanácsos, a lötenyészési ügyosztály vezetője; Nagy Ferencz birtokos, a szilágy-somlyóvidéki gazd. egyesület tagja és Gróf Pálffy Géza alezredez, a fogarasi m. kir. államménes parancsnoka. — Osztályvezető: Gróf Bethlen Gergely.

II. és III. osztály: Szarvasmarha és bival. — Elnök Tóth Zsigmond jószágigazgató, az erdélyi gazd. egyesület igazgató választmányának tagja; Ásványi Lajos, a kolos-monostori m. kir. gazd. tanintézet intézője; Dobai Antal birtokos, a szilágy-somlyóvidéki gazd. egyesület tagja; Lipovniczky Sándor püspöki jószágkormányzó, az orsz. magyar gazd. egyesület tagja; Nagy Domokos birtokos, a

szilágy-somlyóvidéki gazd. egyesület tagja; Pataki István, kolozsvári mészáros mester; Rády István, a lipótvári m. kir. földmives iskola igazgatója; Szentpáli Ignác birtokos, a torda-aranyosi gazd. egyesület alelnöke; Gróf Teleki Domokos nagybirtokos, a maros-tordai gazd. egyesület igazgató választmányának tagja és Voith János birtokos, a szolnok-dobokai gazd. egyesület alelnöke. — Osztályvezető: Benigni Samuel.

IV. osztály: Juh. — Elnök Bárányffy Jenő, nagybirtokos, az erdélyi gazd. egyesület tagja; Péterffy Zsigmond, vasuti főmérnök, a szolnok-dobokai gazd. egyesület igazgató választmányának tagja; Dr. Szentkirályi Ákos, a kolos-monostori m. kir. gazd. tanintézet tanára; Velits Ödön birtokos, a torda-aranyosi gazd. egyesület igazgató választmányának tagja és Virágh Elek, püspöki jószágfelügyelő, az orsz. magyar gazd. egyesület tagja. — Osztályvezető: Bárányffy Ernő.

V. osztály: Sertés. — Elnök Szabó József, nagybirtokos, az erdélyi gazd. egyesület alelnöke; Biró Mihály, kolozsvári mészáros mester; Dávid Antal jószágigazgató, az erdélyi gazdasági egyesület igazgató választmányának tagja; Kovács Samuel elkész, a szolnok-dobokai gazd. egyesület alelnöke és Popper Adolf nagybirtokos, a biharmegyei gazd. egyesület tagja. — Osztályvezető: Vörös Sándor.

VI. osztály: Barmfi. — Elnök Grubiczy Géza, miniszteri fogalmazó, a „Gallus“ szerkesztője; Szeremley Lajos, beszerce-naszódmegei m. kir. tantelügyelő és Veress Ferencz, kolozsvári fényképész. — Osztályvezető: Bárányffy Ernő.

Méhésztársasági mozgalomok.

Igazgató választmányi ülés 1882. június 23-án.

Tartott első alelnök Benkő Mihály elnöke alatt, jelen lévén még Voith Gergely ig. alelnök, Albu József egyll. titkár, Bak Lajos, Nagy Dániel, Pankotzky Ferencz és Szentgyörgyi Lajos egyll. főtitkár.

20. A jun. 4-én tartott vál. ülés jknyve fölolvastatván, helyben hagyatik.

21. Elnök értesíti az ülést affelől, miszerint Minister ur ő nagyméltósága 18,627 sz. leiratában tudatja a választmányt, hogy a vándortanárs ez évi — 1882 — honorálása céljából utalványozott 300 frtot — az egyesület kérése következtében — méhesaladók szerzésére fordítani kegyesen megengedte. Mely kegyes leirata kapcsán ismétellen fölhitta Minister ur ő exellentája az Egyesületet, hogy ugy a 300, — valamint a pavillon építésére adott 800 frtől számot adni, hosszadalmassan ne késsek! A miniszteri válasz örvendetes tudomásul vétetik s egyszersmind — magatájékozás tekintetéből egyesületi vándortanárral közöltetik; a számadás tekintetében pedig utasittatik az elnökség, hogy miniszter ur ő nagyméltóságához a 11 száz frtől teljesen tájékozó jelentést terjeszzen.

22. A 300 frt méhesaladók szerzési célból rendelkezésre állván, elhatározatott, 150 frt erejéig rajok vásároltassanak

a bevásárló bizottságba Voith ig. alelnök elnökle mellett Nagy Dániel, Bene Imre és Páncótzky Ferencz tagok kérettek föl, avval az utasítással, hogy 2 kilónál gyengébb rajt ne vegyenek, egy-egy raj ára pedig 4—5 frt lehet.

23. A pavillon építelő és leltározó bizottság megsürgettetni határozatotott s egyszersmind e négyes bizottság — Voith Gergely, Albu József, Gebhardt Döme és Benedek Áron — munkálatát fölülvizsgáló és számbavevő bizottság tagjaiul Bak Lajos és Nagy Dániel jelenvolt tagtársak kérettek föl, minél rövidebb idő alatt jelentéstétel elvárása mellett.

24. Fűtőkár jelenti, hogy ő a mult ülés jkönyve értelmében a kisorsolandó Méhész-kátéhoz az összes tagok beürendes névsorát összeállította s ahhoz 173 numerust különkülön pappirkán magával hozott, hogy ez alkalommal a kisorsolás megejthessék, a választmány az 50 Méh. kátéből egy példányt saját könyvtára számára megtartván, a többi a tagok közt kisorsolta.*)

25. Igazgató alelnök indítványozza, hogy Br. Kemény Gábor miniszter ur ő nagyméltóságának városunkba mulatása alkalmából az ig. választmány testületileg tisztelegjen, az indítvány méltó helyesléssel elfogadtatik s indítványozó igazgató alelnök megbizatik, hogy e dolog végrehajtását minél számosabb tagtársak részvétele mellett eszközölni sziveskedjék.

Még néhány jelentéktelenebb tárgy megbeszélése s illetve elintézése után elnök az ülést bezárja.

Benkő Mihály,

I. alelnök.

Szentgyörgyi Lajos,

egyleti főtitkár.

EGYVELEG.

— A „gazdai otthon“ biztosítási törvény szerint (Heimstätte Gesetz) Amerikában árverezésre le nem foglalhatók: Két ökör, vagy két ló, vagy két szász, ezek száma és takarmánya, 3 tehén és azok szopós borjai, 1 szekér 200 dollár értékű vetőmag, 75 méhkas, továbbá 1 ló és szekér, ha a gazda el van nyomorodva és 25 dollár értékű baromfi s minden szerszám és gép, mely a földmivelésnél szükséges. Ugyan mikor jut a mi törvényhozásunknak eszébe ily törvényhozatalára gondolni? Már is igen sok magyar gazda pusztult el a uzsora folytán bekövetkezett árverések elleni védtelenség miatt s ha még most se fog gondoskodni ez irányban a törvényhozás, akkor bizony még szomorubb napok fognak a magyar gazdára virradni.

— A stájerországi szarvasmacha tenyésztésről szóló törvényben ki van mondva, hogy minden 100 darab tehén vagy már folytatandó üszöre 1 bikát kell tartani s ha ez arányban nincs a községben elég bika, a hiánynak beszerzéséről a község gondoskodni köteles, de hogy ha a

*) A nyertes tagok névsora az Erdélyi gazda 26-ik számában közölve is volt. Ismétellen kérjük azt a pár igen tisztelt tagtársat, ki még mind ez ideig nem jelentkezett, nyert példányra felől intézkedni sziveskedjék!

szükséges bikákról egyesek által gondoskodva van, akkor a kötelezettség alól a község fel van mentve. Továbbá ki van mondva az is, hogy a bikákat 24 óra alatt kétszernél többet fedezésre használni nem szabad. Az üszöket pedig bika alá bocsátani az első fogváltás előtt nem szabad. S féléves kortól az üsző és bikaborjukat a legelőn együtt hagyni, együtt őrizni szintén tiltva van.

— Hazai gyümölcsfáink névjegyzékének egybeállítását tüzte ki czélul az orsz. magyar gazdasági egyesület s e végből rendezte be köztelki helyiségeiben az állandó gyümölcskiállítás. Termelőink, mint minden új intézményt, ugy ezt is csekély pártolásban részesítették, mindazáltal a kiállítás felügyelője: Girókuti Ferencz ennek alapján hazai gyümölcs-tenyésztésünkre vonatkozólag tetemes anyagot gyűjtött már is össze és szedett rendszerbe. Így egybeállította a szamóczák, földi eprek, pöszméték, cseresznyék, meggyék, körték és czukordinnyék illusztrált névjegyzékét. E katalógusoknak azonban az a nagy hiányuk, hogy miucsenek vidékenként osztályozva, minthogy igen csekély azon termelő vidékek száma, a honnan mutatók érkeztek fel a kiállításra s így még csak alig egy-két vidék gyümölcstermelési névjegyzéke van egybeállítva. E végből az orsz. magyar gazd. egyesület kertészeti szakosztálya felhívást intézett a hazai gazdasági egyesületekhez, hogy a hatáskörükbe eső területen a gyümölcsfajok természetét tanulmányozzák, a termelésre alkalmasakat határozzák meg és azok jegyzékét küldjék be az egyesülethez, hogy így aztán az általános hazai gyümölcs névjegyzék egybeállítandó legyen.

(M. F.)

— A földmivelési miniszter felhívására komlót küldtek mutatványul Erdélyből, hol a komlótermelést nagy sikerrel kezdik üzni egy év óta s miután a talaj ott igen kedvező a komlótermelésre, az új és sikerült kezdeménynek kétségkívül jó folytatása leend. Alsó-Fehérben, Fogarasban és több ponton zamatos komló terem. Az Alsó-Fehérből felkülpött komló szép zöld színű, kitűnő kezelése és tapintása dús sőr anyagtartalomra mutat. Az ideai termés Erdélyben az Orsz. Ért. szerint több száz mázsát ígér s ez annál nagyobb jelentőséggel bír, minthogy Csehországban, továbbá Német és Franciaországban igen gyenge, Angliában pedig éppen rossz az ideai komlótermés, ugy, hogy Anglia az idén körülbelül 400,000 mázsányi komlót kénytelen behozni, hogy szükségletét fedezze.

(M. F.)

Üzleti szemle.

Gabona-árak.

Minimum és maximum: Budapest sep. 16. | Bécs sep. 16.

Buza	8·85 — 9·20 frt	9·40 — 10·30 frt
Rozs	6·75 — 7·05 frt	7·15 — 7·85 frt
Árpa, takarmány	5·75 — 6·35 frt	— — — frt
Árpa, szeszfőzésre	7·00 — 7·50 frt	8·40 — 8·75 frt
Árpa, seres	8·00 — 8·75 frt	9·50 — 10·50 frt
Zab	6·10 — 6·40 frt	6·10 — 7·60 frt
Törökbuza	5·65 — 8·40 frt	6·20 — 9·15 frt

Budapesti marhavásár szeptember 14-én. Őszzes felhajtás 1457 db. nagy és 4195 apró marha. Ebből eladatott 28 db. bika, 563 db. ökör, 545 db. vágó tehén, 110 db. fejős tehén, 211 db. bival, 219 db. borju, 3975 db. juh. Árak: bika darabonként 84—129 frt, ökör páronként 200—347 frt, vágó tehén páronként 124—215 frt, fejős tehén darabonként 78—176 frt, bival páronként 184—256 frt, borju darabonként 13—34 frt, bárány páronként — — frt, juh páronként 13—19 frt. Húsarak 100 kilonként: ökörhús 52—54½ frt, tehénhús 49—51 frt, borjuhús 54—70 frt, bivalhus 44—47 frt.

Bécsi marhavásár szeptember 12-én. Összes felhajtás 3037 drb és pedig 1776 drb. magyar, 846 drb. lengyel és 415 drb. német fajta, melyből 2928 drb. ökör, 39 drb. tehén, 48 drb. bika és 22 db. bival. Árak 100 kilonként: magyar hizó 58—63 frt, lengyel 58—63 frt, német 57—63 frt, tehén 49—54 frt, bika 51—57 frt, bival 42—54 frt. Lábán darabonként 88—273 frtot fizettek.

Kőbányai sertésvásár sept. 15-ikén. (Az első magyar sertésbizalmi és kölcsönözlegető részvénytársaság jelentése.) Daczára annak, hogy mult héthez képest a szükséglet nagyobb volt, hét végével lanyhább üzletmenetet jelentünk, mert belföldi sertések, a melyek árai is csökkentek, nagy mennyiségben kínáltak.

Heti átlag árak: magyar vál. áru 260—300 kgr. nehéz 60½—61 kr., 220—260 kgr. nehéz 61—61½ kr., Örog 300 kgr. tuli nehéz 59—60 kr, vidéki sertés 58—59 kr. Transitóban: szerbiai 61—63 kr., romániai 59—62½ kr., tüskés 55—59 kr. tiszta kilogrammonként. — Összes felhajtás: 11,070 drb; összes elhajtás 10,177 drb.

Bécsi sertésvásár sept. 12-én. Összes felhajtás 3509 drb. és pedig 988 drb. nehéz, 1023 drb. középhez és 1498 drb. süldő; melyből 1614 drb. magyar, 1498 drb. orosz-lengyel, 350 drb. szerb és 50 drb. oláh fajta. Árak 100 kilonként: nehéz 53—56 frt, középhez 45—52 frt, süldő 42—48 frt; szalonna és zsír 76—78 frt.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetések.

Pénz-kölcsönököt

az ország bármely részében telekkönyvezett földbirtokra 1000 frtől kezdve bármily magas összegig, 5% vagy 5½% kamat mellett gyorsan eszközöl s régibb magasabb kamatu törlesztési kölcsönöknek ily alacsonyabb kamatuakra való convertálását sikerrel viszi keresztül a hat. engedélyezett áll.

„Ipar- és kereskedelmi ügynöki iroda“.

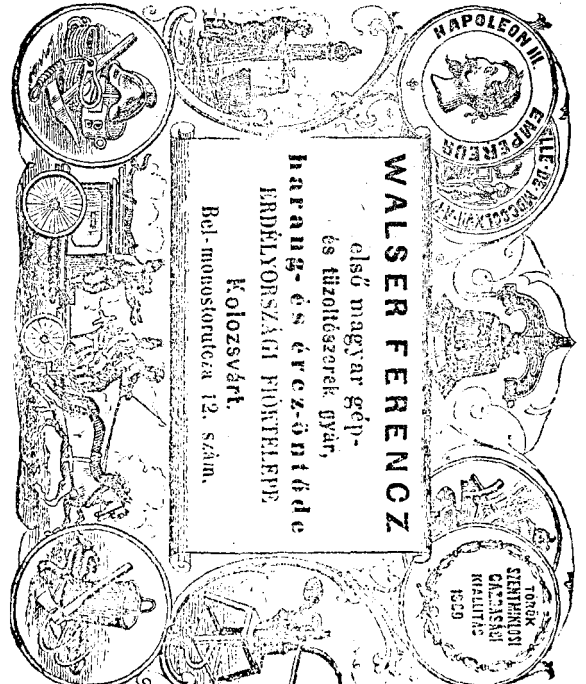
(4.) (16—20.)

Kolozsvárt, London-utca 9-ik sz.

Legjobban	osztályozásra	alkalmas!
Eredeti	M a y e r	trieur
25,000 gép használat- ban		A gyári jel- vény ki- vántassék
(21.)		(8—9.)
GROSSMANN J.		
váczi körút 76.	BUDAPEST	váczi körút 76.

Kívánatra árlapok és költségvetések bérmentve küldetnek.

Üzlet nagyjobbítás és vízművészeti kellékek tartalata.

WALSER FERENCZ
első magyar gép-
és húzószerek gyárt,
harang- és érez-öntőde
ERDÉLYORSZÁGI PÖRTELEPPÉ
Kolozsvárt,
Bel-mauostorúca 12. szám.

Szerelő-műhely kúta s vízvezetékek berendezésére.

Tememesen leszállított gyári árák mellett.
(18.) (16—30.)

PIACZI ÁRAK.

A hoti vásár		Egy hectoliter							100 kilo		1 köb- meter	1 kilo marha- hús
helye	napja	tiszta buza	elegy buza	rozs	árpa	zab	örök- buza	széna	szal- ma	tüzifa		
k r a j e z á r o k b a n												
Balázsfalva	sept.	14	500	400	400	—	175	260	200	—	250	40
Bánfi-Huuyad	sept.	12	650	600	540	500	220	750	—	—	160	40
Beszterczo	sept.	12	650	480	500	400	370	550	420	160	300	36
Brassó	sept.	15	685	500	430	320	170	600	270	260	230	40
Csik-Szereda	sept.	6	800	625	450	375	250	675	200	60	200	36
Deés	sept.	5	1040	920	800	500	580	720	540	220	320	40
Déva	sept.	16	1000	750	700	—	600	700	290	90	230	36
Erzsébetváros	sept.	16	600	450	400	—	225	500	200	130	250	44
Fogarás	sept.	15	700	—	360	400	180	650	240	65	210	42
Gyula-Fehérvár	sept.	16	575	450	400	—	250	350	200	100	235	46
Gyergyó-Szent-Miklós	sept.	16	830	—	550	450	275	650	250	40	160	36
Hátszeg	aug.	3	800	700	560	500	500	600	—	—	200	44
Kézdi-Vásárhely	sept.	14	700	560	500	400	220	630	340	100	300	32
Kolozsvár	sept.	14	565	—	440	—	175	480	280	200	350	48
Maros-Ludas	sept.	12	550	450	400	325	175	525	—	—	300	44
Maros-Vásárhely	sept.	14	900	685	685	605	730	850	440	120	450	40
Medgyes	sept.	14	550	475	375	—	200	500	155	65	255	40—44
Nagy-Enyed	sept.	14	500	400	375	—	200	400	320	130	260	40
Nagy-Szeben	sept.	15	600	460	410	420	210	580	160	100	350	46—48
Nagy-Várad	sept.	13	645	565	525	365	235	515	490	285	320	48
Segesvár	sept.	14	700	500	400	—	200	580	150	100	160	44
Sepsi-Szent-György	sept.	11	660	660	470	300	180	580	340	160	250	40
Szamosujvár	sept.	11	665	560	500	—	300	660	280	80	300	40
Szász-Régen	sept.	14	575	420	410	325	300	435	370	160	240	36
Szász-Sebes	sept.	14	600	525	400	—	200	625	170	100	240	44
Szászváros	sept.	16	690	610	490	—	220	690	200	80	210	40
Székely-Udvarhely	sept.	12	750	550	500	—	225	700	200	30	290	40
Szilágy-Somlyó	sept.	15	600	490	490	375	160	455	240	150	300	40
Teke	sept.	11	550	400	400	350	200	450	200	30	300	36
Torda	sept.	9	600	425	425	350	175	600	100	15	250	44

Az „Erdélyi Gazda“ hirdetési díjtáblája az 1882-ik évre.

Árszabály tér szerint		1 1—3 1—6 1—12 1—18 1—26 1—30 1—36 1—40 1—52																			
		széri hirdetésnel belyeggel együtt																			
		frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr		
1 ⁶ / ₁₆ oldal	teljes ára	7	30	20	90	36	80	68	60	100	40	127	20	149	—	170	80	192	60	225	60
	25% elengedés	5	55	15	90	28	05	52	35	76	65	97	20	114	—	130	80	147	60	173	10
8 ¹⁶ / ₁₆ oldal	teljes ára	4	30	10	90	19	80	36	60	53	40	67	20	79	—	90	80	102	60	120	60
	25% elengedés	3	30	8	40	15	30	28	35	41	40	52	20	61	50	70	80	80	10	94	35
4 ¹⁶ / ₁₆ oldal	teljes ára	3	30	6	90	10	80	20	60	29	40	37	20	44	—	50	80	67	60	68	60
	25% elengedés	2	55	5	40	8	55	16	35	23	40	29	70	35	25	40	80	46	35	55	35
2 ¹⁶ / ₁₆ oldal	teljes ára	2	30	3	90	6	80	12	60	17	40	22	20	27	—	30	80	35	60	42	60
	25% elengedés	1	80	3	15	5	55	11	35	14	40	18	45	22	50	25	80	29	85	35	85
1 ¹⁶ / ₁₆ oldal	teljes ára	1	30	2	90	4	80	8	60	11	40	15	20	18	—	20	80	24	60	29	60
	25% elengedés	1	05	2	40	4	05	7	35	9	90	13	20	15	75	10	30	21	60	26	10

Mellékletek 100 darabonként 1 forint 50 krajával számíttatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül tetszés szerint akárhányszor változtathatják.

Egyletünk t. tagjai és lapunk t. előfizetői 25% vagyis egy negyedrészt engedményben részesülnek, ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.

Nyomatott Gámán János örökösainél, közép-utca Minorita-épület.